

Journal of Cognitive psychology

Jun 2025, Volume 12, Issue 1

Designing a model of cognitive motivation in the financial decisions of academic entrepreneurs

Hassan Mahjoob Eshratabadi^{1*}, Mitra Ezati² & Mohammad Mahdi Babaei³

¹ Associate Professor, Department of Management, Shahid Sattari Air University of Science and Technology, Tehran, Iran.

² Associate Professor, Department of Management and Educational Planning, University of Tehran, Tehran, Iran.

³ Visiting Professor Farhangian University and PhD in Economics and Financial Management Higher Education. University of Tehran, Tehran, Iran. Email: (mmbabaei@ut.ac.ir)

Citation: Babaei, MM., Mahjoob Eshratabadi, H. & Ezati, M. Designing a model of cognitive motivation in the financial decisions of academic entrepreneurs. *Journal of Cognitive Psychology*. 2025; 13 (1):1-18 [Persian].

Article Info:

Key words

academic entrepreneurs, motivation cognitive, financial decisions

Abstract

The purpose of this research was to design a model of cognitive motivation related to the financial decisions of university entrepreneurs in Tehran University. Research Methodology: The research method was investigated with a mixed exploratory approach and using the content analysis method through the qualitative software MaxQuda to investigate the most important cognitive motivation among the financial decisions of university entrepreneurs in the University of Tehran. The field of study and participants were university entrepreneurs in Tehran University, among them 16 people were selected in a purposeful and snowball way and in-depth interviews were conducted. In the second stage of the research, the model designed in the qualitative stage was quantitatively tested. The statistical population of the research included 185 academic entrepreneurs based in Science and Technology Park of Tehran University, 125 of whom were selected as a sample by simple random sampling. Structural equations and PLS software were used to check the relationships expressed in the model. Findings: Qualitative results showed that 1 factor "Entrepreneurial financial decision-making motivation" was identified as a cognitive motivation factor and 3 components "Tolerance of financial decision process uncertainties", "Financial self-efficacy in decision-making", "Entrepreneurial cognitive motivation" were identified. In the quantitative part, it was evaluated through the structural equation model at three levels: 1) measurement model, 2) structural model, and 3) general model. From the evaluation of three levels, a strong and favorable fit was obtained, and the GOF index was 0.643, showing that the model has a strong fit.

طراحی الگوی انگیزه شناختی مرتبط با تصمیمات مالی کارآفرینان دانشگاهی

حسن محبوب عشرت آبادی^۱، میترا عزتی^۲ و محمد مهدی بابائی^{۳*}۱. دانشیار، گروه مدیریت، دانشگاه علوم و فنون هوایی شهید ستاری، تهران، ایران. hasanmahjub@alumni.ut.ac.ir۲. دانشیار، گروه مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران. ezati.m@ut.ac.ir۳. (نویسنده مسئول) استاد مدعو دانشگاه فرهنگیان و دکتری اقتصاد و مدیریت مالی آموزش عالی. دانشگاه تهران، تهران، ایران. mmbabaei@ut.ac.ir

چکیده

هدف از پژوهش حاضر به منظور طراحی الگوی انگیزه شناختی مرتبط با تصمیمات مالی کارآفرینان دانشگاهی در دانشگاه تهران بود. روش تحقیق آمیخته اکتشافی و با استفاده از روش تحلیل محتوا از طریق نرم‌افزار کیفی مکس کیودا پرداخته شد. میدان مطالعه و مشارکت‌کنندگان کارآفرینان دانشگاهی در دانشگاه تهران بودند، از بین آنها ۱۶ نفر به شیوه هدفمند و گلوله‌برفی انتخاب و مصاحبه عمیق انجام شد. در مرحله دوم پژوهش، الگوی طراحی شده در مرحله کیفی به صورت کمی آزمون شد. جامعه آماری تحقیق شامل ۱۸۵ نفر از کارآفرینان دانشگاهی مستقر در پارک علم و فناوری دانشگاه تهران بودند که با نمونه‌گیری تصادفی ساده، ۱۲۵ نفر بعنوان نمونه انتخاب شده‌اند. برای بررسی روابط بیان شده در الگو از معادلات ساختاری و از نرم‌افزار PLS استفاده شد. یافته‌ها: نتایج کیفی نشان داد که "انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی" به عنوان عامل انگیزه شناختی و ۳ مولفه "تحمل ابهامات فرایند تصمیم مالی"، "خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری"، "انگیزش شناختی کارآفرینی" شناسایی شدند. در بخش کمی، از مدل معادلات ساختاری برای ارزیابی استفاده شد و نشان داد مدل از برازش قوی برخوردار است.

تاریخ دریافت

۱۴۰۳/۰۷/۲۸

تاریخ پذیرش نهایی

۱۴۰۴/۰۳/۳۱

واژگان کلیدی

انگیزه شناختی،
تصمیمات مالی،
کارآفرینان دانشگاهی

مقدمه

استفاده از بازنمایی‌های ذهنی و سایر سازه‌های شناختی نقش دارند. این عناصر بر کنش انسان تأثیر می‌گذارند (و تحت تأثیر قرار می‌گیرند) (جریجویر و همکاران ۲۰۱۱). از همین رو، تصمیمات مالی یکی از مهم‌ترین تصمیماتی است که افراد می‌گیرند. کارآفرینانی که معمولاً تحصیلات بالایی دارند، تصمیماتی می‌گیرند که تحت تأثیر اعتماد و سابقه زیادی دارند است. بسیاری از این رفتارها را می‌توان با اصول شناخته شده علوم شناختی توضیح داد. به عبارت دیگر، نحوه تفکر کارآفرینان در مورد خود و موقعیتشان بر تمایل آنها در جهت دستیابی به هدف و تصمیماتشان تأثیر می‌گذارد (بابائی‌منقاری، ۱۴۰۳). از آنجا که کارآفرینان نیروی محرکه توسعه اقتصادی در جوامع هستند شناسایی و بررسی رویکردهای شناختی- رفتاری و انگیزه‌های کارآفرینان از منظر اقتصادی، اجتماعی و روانشناختی همواره مورد توجه صاحب نظران است (عزیزی و همکاران، ۱۴۰۱). آنچه در اینجا مورد تأکید است مولفه‌های انگیزه شناختی مرتبط با تصمیم-گیری مالی کارآفرینان دانشگاهی است. دهه ۱۹۵۰ یکی از دهه‌های پر بار از نظر ارائه مفاهیم انگیزه بود. انگیزه به عواملی اشاره دارد که از طریق آنها رفتار هدفمند شروع شده، انرژی می‌گیرد و حفظ می‌شود (ورملن و همکاران، ۲۰۰۸). انگیزه در زمینه‌های مانند آموزش، ورزش، یا کار نقش مهمی دارد (رجبیان‌ده‌زیره و همکاران، ۱۴۰۲). رابینز^۱ ۱۹۴۳ انگیزش را تمایل به انجام کار که در گرو توانایی فرد است می‌داند، تا بدان وسیله نوعی نیاز تأمین گردد (عزیزی و همکاران، ۱۴۰۱). نیازهایی مانند رئیس خود بودن، درآمد، رضایت شغلی، توفیق، فرصت پیشرفت قدرت تحت عنوان نیروی انگیزشی فرد برای کارآفرین شدن بیان شده‌اند (هیسریچ، پیترز^۲، ۲۰۰۲، ترجمه فیاض‌بخش و تقی‌یاری، ۱۳۹۰). در همین راستا رفتار انسان؛ از جمله تصمیم‌گیری، با تأثیر متقابل بین عوامل شناختی، انگیزشی و عاطفی تعیین می‌شود و از همه مهمتر عوامل انگیزشی نقش بسیار مهمی در تصمیم-گیریهای مالی بازی می‌کنند (بابائی‌منقاری، ۱۴۰۳). بنابراین؛ عوامل انگیزشی به عواملی اشاره می‌شود که از طریق آن رفتارهای هدفمند آغاز و تقویت شده و ادامه

ادبیات کارآفرینی توجه فزاینده‌ای به اهمیت درک نحوه تفکر کارآفرینان و دلایلی که آنها را به انجام کارهایی که انجام می‌دهند معطوف کرده است. از این رو، مطالعات کارآفرینی باید نقشی را که کارآفرین بازی می‌کند، به ویژه زمانی که باید تصمیم‌گیری کند، در نظر بگیرد (کاپوتو و همکاران، ۲۰۱۹). تأکید قابل توجهی بر کارآفرینی در حوزه شناختی شده است. بنابراین در مورد درک چگونگی استفاده کارآفرینان از مدل‌های ذهنی مفید است. مباحث شناختی در حوزه کارآفرینان بر دو عنصر کلیدی متکی است: ساختارهای دانش و تصمیم‌گیری. در واقع، هر کارآفرین به گونه‌ای وارد تصمیم‌گیری می‌شود که تفاوت‌های عمده محتوای شناخت کارآفرین در مورد تصمیم‌هایی که می‌گیرند را حس کند. این نشان‌دهنده این است که، نحوه تشکیل ساختار دانش تصمیم‌گیرنده تعیین می‌کند که چه اطلاعاتی در طول فرآیند تصمیم-گیری در دسترس خواهد بود (ساستی و همکاران، ۲۰۲۲). در این ارتباط؛ یک موضوع ثابت در ادبیات شناختی این است که تصمیم‌گیری یکی از حوزه‌های کلیدی کارآفرینی شناختی است، در این مورد تصمیم-گیری شامل ساختارهای دانشی است که در ارزیابی و قضاوت قبل از تصمیم‌گیری نقش اساسی دارد (پینفولد، ۲۰۱۵). با توجه به مطالب فوق؛ ادبیات رو به رشد شناخت کارآفرینی نشان می‌دهد که نظریه‌های توسعه‌یافته در مطالعات در حوزه شناختی می‌توانند به طور بالقوه جنبه‌های مهم فرآیند کارآفرینی را روشن کنند، از جمله اینکه چگونه کارآفرینان چارچوب‌های شناختی مفیدی را به دست می‌آورند و عملکردهایی که باعث می‌شود تا آنها را قادر سازد در طول زمان رشد کنند (سو و همکاران، ۲۰۱۷). اگرچه تحقیقات شناختی در کارآفرینی به یک حوزه مطالعاتی مهم تبدیل شده است، همچنان از چالش‌های مفهومی مهمی رنج می‌برد. به عنوان مثال، بسیاری از آثار اینگونه معتقدند که بنیانگذاران و کارآفرینان متفاوت از سایر افراد یا مدیران فکر می‌کنند. اما روشن نیست که آیا این «تفاوت شناختی» از عوامل و رویدادهای منحصر به فرد اقدامات کارآفرینان سرچشمه می‌گیرد یا از تجربه کارآفرینی. در نتیجه، تحقیقات شناختی بر چگونگی، زمان، و چرایی نقش این تعاملات بین ذهن و محیط در توسعه، تغییر و

¹ - Robbins

² - Hisrich, Peters

آوری، کسب و تجزیه و تحلیل اطلاعات می‌پردازند در صورتی که افراد با نیاز به شناخت پایین بر شهود و مقایسه‌های اجتماعی اکتفا می‌کند. در یک مطالعه جامع کاسیو ۱۹۹۶ به بررسی رابطه نیاز به شناخت با خصیصه‌های شخصی، ویژگی‌های شناختی و عملکرد پرداختند. در مقایسه با افراد با انگیزه شناخت پایین افراد با انگیزه شناختی بالا از انگیزه درونی بالاتری برای درگیری در فعالیتهای شناختی برخوردارند. آنها توانایی بازخوانی اطلاعات بیشتر و تحلیل بهتر و ارائه راه‌حلهای بیشتری دارند. این افراد روابط علی را بهتر تخمین می‌زنند و از دانش و توانیتهای تحلیلی بهتری برخوردارند. به علاوه افراد با انگیزه شناخت بالا عدم اطمینان‌شان نسبت به روابط علی پایینتر است و به دنبال حداکثر اطلاعات می‌باشند. به طور خلاصه افراد با انگیزه شناخت بالاتر برای کاهش عدم اطمینان حداکثر اطلاعات را جمع‌آوری، از عزت‌نفس بالاتری برخوردارند، در تصمیم‌گیریها عدم اطمینان پایینتری را تجربه می‌کنند و نسبت به ارزیابی‌ها در تصمیم‌گیری حساسیت کمتری دارند (نادری و همکاران، ۱۳۹۴). همچنین تحمل ابهام یکی دیگر از ویژگی‌های انگیزشی است که در رابطه با محیط تصمیم‌گیری کارآفرینانه می‌توان مورد بررسی قرار گرفت. یک بحث اصلی در ادبیات شناخت کارآفرینی این است که چون موقعیت‌های تصمیمی که کارآفرینان با آن مواجه می‌شوند به طور کلی مبهم هستند، توانایی کارآفرینان برای تحمل این موقعیت‌ها عامل کلیدی برای اثربخشی تصمیم‌گیری است. سکستون و بومن ۱۹۸۶ در بررسی چهار مطالعه که تفاوت‌های تحمل ابهام بین کارآفرینان و مدیران را بررسی کردند، استدلال کردند که مدیران در مقایسه با بنیان‌گذاران جدید سرمایه‌گذاری، تمایل کمتری به تحمل موقعیت‌های مبهم دارند. تحمل ابهام به توانایی تصمیم‌گیرندگان برای انتخاب با اطمینان زمانی که اطلاعات مربوطه وجود ندارد اشاره دارد (بابائی‌منقاری، ۱۴۰۳). پس، تحمل ابهام به معنای توانایی فرد در مواجهه با شرایط نامطمئن و مبهم است (رضا و همکاران، ۱۴۰۳). علاوه بر این، تحمل ابهام را می‌توان از دیگر خصیصه‌های انگیزشی در ارتباط با تصمیم‌گیریهای مالی هم نام برد. با توجه به اینکه شرایط تصمیم‌گیریهای مالی از درجه ابهام بالایی برخوردار است، توانایی تحمل این شرایط بر اثربخشی این تصمیمات تأثیرگذار است (نادری و

می‌یابند. در ادبیات موضوعی سه دسته از این عوامل؛ یعنی خودکارآمدی، انگیزه‌های شناختی و تحمل ابهام اهمیت بسیاری دارند (محجوب و همکاران، ۱۳۹۷). یکی از عوامل انگیزشی که به آن اشاره شده، خودکارآمدی است. خودکارآمدی مفهومی است که به طور گسترده در روانشناسی بالینی و اجتماعی به کار گرفته شده است و به عنوان مجموعه‌ای از باورهای فردی در مورد توانایی فرد برای آماده‌سازی و استفاده از منابع شناختی و انگیزشی به منظور افزایش حس کنترل تعریف می‌شود (بابائی‌منقاری، ۱۴۰۳). وقتی می‌گوییم که کارآفرینان برای تبدیل شدن به آن حداقل باید تصمیم بگیرند که کسب و کار خود را راه اندازی و مدیریت کنند، خودکارآمدی در کارآفرینی یکی از تفاوت‌های فردی است که توضیح می‌دهد چرا برخی افراد این تصمیم را می‌گیرند در حالی که دیگران این کار را نمی‌کنند. در نتیجه، خودکارآمدی در کارآفرینان «به قدرت باور یک فرد اشاره دارد که او قادر است نقشها و وظایف یک کارآفرین را با موفقیت انجام دهد» (ورملن و کورسئو، ۲۰۰۸). این باور، بیانگر اعتماد فرد به توانایی کنترل بر انگیزه‌ها، رفتار و محیط پیرامون خود است و تأثیرات فراگیری بر تجربه‌ها، هدف‌گذاری، تلاش، عملکرد و پایداری دارد (پازوکی و همکاران، ۱۴۰۳). به عبارت دیگر خودکارآمدی در فرایند تصمیم‌گیری عبارت است از ارزیابی ذهنی فرد از توانایی خود در انجام وظایف ضروری در یک وضعیت تصمیم‌گیری. در صورتی که از مفهوم خودکارآمدی در زمینه مدیریت امور مالی فردی استفاده کنیم، می‌توان استدلال کرد که افرادی که اعتماد به نفس بالایی در تصمیم‌گیری مالی خود دارند، بیشتر می‌توانند به مشکلات و چالش‌های مالی خود غلبه کنند. این نگرش در نهایت منجر به موفقیت و برآیندهای تصمیم‌گیری مالی شخصی مطلوب‌تر می‌شود (فارل و همکاران، ۲۰۱۶). بنابراین؛ افرادی که به تواناییهای خودشان در مدیریت موفق فرایند تصمیم‌گیری مالی زندگی‌شان اعتماد دارد، خودکارآمدی در زمینه مالی دارند، خودکارآمدی رفتارهای انسانی را متأثر می‌کند و به عنوان یک نماینده برای سنجش تواناییهای واقعی در تصمیم‌گیری مالی فرد در نظر گرفته می‌شود (ایکسیاو و همکاران، ۲۰۱۴). انگیزش شناختی از دیگر عوامل انگیزه تأثیرگذار بر تصمیمات مالی محسوب می‌گردد. افراد با نیاز به شناخت بالا هنگام بررسی وظایف شناختی به جمع-

کارآفرینان این پژوهش به مسائل همچون "عدم اطلاعات کافی، نداشتن انگیزه در تصمیم گیری مالی، عدم شناخت کافی برای تامین مالی، یکی از مهمترین چالشها و ضعف-هاست که در بخش تامین مالی می توان مشاهده نمود. بنابراین؛ بدون شک نقش منابع مالی مهمترین مسئله برای کارآفرینی در حین تصمیم گیری است، علاوه بر آن؛ در بخش تحقیقات و سرمایه گذاری، یکی از مهمترین معیارها خود تیم کارآفرینی هست، خود تیم کارآفرینی؛ انگیزه شان، راهکارهاشان، تجربه شان، مهمترین عوامل شکست یا موفقیت کارآفرینان است." اشاره نموده اند. در این راستا برخی از پژوهشگران پژوهشی در مورد انگیزه شناختی انجام داده اند، که در جدول زیر آورده شده است.

جدول ۱. مولفه های شناسایی شده انگیزه شناختی مرتبط با تصمیم گیری مالی کارآفرینان دانشگاهی در متون و پژوهش های اجرا شده

(پیشینه پژوهش)

عامل	مؤلفه ها	صاحب نظران
انگیزه شناختی	خودکارآمدی	ردیانتو (۲۰۲۲)، لوکسی و همکاران (۲۰۲۱)، ژائو و همکاران (۲۰۲۰)، سلسبیل و همکاران (۱۴۰۱)، سانتاس و همکاران (۲۰۱۰)؛ گونزالس- آوارز و همکاران (۲۰۱۲)؛ شفرد و همکاران (۲۰۱۴)، فررو و بسیتو (۲۰۱۶)، مبارکی و همکاران (۱۳۹۵)، فررو و بسیتو (۲۰۱۵)، بارون (۲۰۰۷)، سانچو و همکاران (۲۰۱۱)، فیلیپ پارت (۲۰۱۱)، ذوالفیگار و همکاران (۲۰۲۲)، بکر و همکاران (۲۰۰۷)، ورملمن و کورسو (۲۰۰۸)، مبارکی و همکاران (۱۳۹۱)
انگیزش شناختی		ردیانتو (۲۰۲۲)، سلسبیل و همکاران (۱۴۰۱)، سانتاس و همکاران (۲۰۱۰)؛ ورملمن و کورسو (۲۰۰۸)، گونزالس- آوارز و همکاران (۲۰۱۲)؛ شفرد و همکاران (۲۰۱۴)، فررو و بسیتو (۲۰۱۶)، مبارکی و همکاران (۱۳۹۵)، فررو و بسیتو (۲۰۱۵)، بارون (۲۰۰۷)، سانچو و همکاران (۲۰۱۱)
تحمل ابهام		فیلیپ پارت (۲۰۱۱)، ذوالفیگار و همکاران (۲۰۲۲)، بکر و همکاران (۲۰۰۷)، ژائو و ایکسای (۲۰۲۰)، سلسبیل و همکاران (۱۴۰۱)، ورملمن و کورسو (۲۰۰۸)، نوری و همکاران (۱۳۹۸)، مبارکی و همکاران (۱۳۹۱)

بعد از مصاحبه، متن مصاحبه پیاده سازی و تحلیل گردید. میدان پژوهش این تحقیق در بخش کیفی، پارک و علم و فناوری و مراکز رشد دانشگاه تهران می باشد و مصاحبه-شوندگان کلیه کارآفرینان دانشگاهی دانشگاه تهران می باشند. برای انتخاب افراد مورد مصاحبه پژوهشگران پس از دریافت مجوز رسمی پژوهش، به پارک و علم و فناوری دانشگاه تهران مراجعه کرده اند و پس از دریافت لیست مشخصات کارآفرینان از روابط عمومی پارک علم و فناوری دانشگاه در همان ابتدا از ۲ نفر کارآفرینان دانشگاهی که سابقه طولانی در این حوزه داشتند، مصاحبه انجام شد و آنها طبق لیست موجود کارآفرینان بعدی را بنا بر پیشینه تجارب و سوابق کارآفرینی ارزشمند در شرکتهای کارآفرینی در پارک و علم و فناوری دانشگاه تهران داشتند برای مصاحبه معرفی کردند. برای انتخاب نمونه در این پژوهش، از روش نمونه گیری گلوله برفی استفاده شده است. در این پژوهش، با ۱۶ نفر از کارآفرینان دانشگاهی که در

همکاران، ۱۳۹۴). فرایندهای شناختی کارآفرینان در کشف و بهره برداری از فرصت ها متفاوت است و به عنوان عاملی موثر در گرایش کارآفرینانه عمل می کند. رویکرد ویژگی ها و پژوهش های شناختی، بعنوان برجسته ترین مطالعاتی که واحد تجزیه و تحلیل آنها شخص کارآفرین است، غالباً به همین موضوع می پردازد. از سوی دیگر، اینکه در بازه پس از شناسایی فرصت ها تا زمان تحقق تصمیم ایجاد کسب و کار، در ذهن کارآفرینان موفق چه فرایندهای طی می شود، نیازمند تحقیق و مطالعه است (بابائی و همکاران، ۱۴۰۳). از طرفی؛ پژوهشگران قبل از شروع پژوهش مصاحبه ای را در خصوص مشکلات و مسائل کارآفرینان در تصمیمات مالی انجام داده اند که هدف پژوهشگران ارائه مسئله شفاف در خصوص موضوع بود.

بررسی اولیه نشان می دهد گرچه در خصوص کارآفرینان دانشگاهی و زیر مجموعه های مختلف آن پژوهش های بسیاری، در داخل کشور انجام شده، ولی موضوع طراحی الگوی انگیزه شناختی مرتبط با تصمیمات مالی کارآفرینان دانشگاهی که رکن اصلی زیر مجموعه های دانشگاه هاست، چندان مورد توجه پژوهشگران نبوده است. به این منظور، در مرحله اول، ادبیات مرتبط مورد بررسی قرار گرفت، اما این جستجوی نتایج رضایت بخشی به همراه نداشت. مسئله اصلی در پژوهش حاضر الگوی انگیزه شناختی مرتبط با تصمیمات مالی کارآفرینان دانشگاهی در دانشگاه تهران چگونه است؟

روش

در این پژوهش از رویکرد آمیخته از نوع اکتشافی متوالی استفاده شده است. در بخش کیفی، جهت تعیین تکنیک گردآوری داده ها، روش تحلیل محتوا کیفی پنهان با رویکرد استقرایی با استفاده از تکنیک مصاحبه انجام شد و

(MSTAT-II): مک لین در سال ۱۹۹۳ پرسشنامه ای را برای ارزیابی تحمل ابهام تهیه کرد این پرسشنامه ۱۳ آیتم دارد و با عنوان پرسشنامه تحمل ابهام نوع دوم شناخته شد. در این پژوهش برای مولفه تحمل ابهام از گویه های این پرسشنامه استفاده شد. پرسشنامه خودکارآمدی عمومی GSE-17: این مقیاس توسط شرر، مادوکس، مرکاندانت، پرنیتیک-دون، جاکوبس و راجرز (۱۹۸۲) ساخته شده است. نسخه اصلی آزمون شامل ۳۶ سوال بود. از این ۳۶ سوال ۱۷ سوال خودکارآمدی عمومی را می سنجد. ضریب پایایی از طریق روش آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس خودکارآمدی عمومی و خرده مقیاس خودکارآمدی اجتماعی به ترتیب ۰/۸۶ و ۰/۷۱ بود. در این پژوهش برای مولفه خودکارآمدی در تصمیم گیری از گویه های این پرسشنامه استفاده شده است. پرسشنامه انگیزش درونی (IMI) مک آلی و همکاران: این پرسشنامه دارای ۱۵ گویه و ۴ مولفه می باشد. در پژوهش (سلطانی عرب شاهی و همکاران، ۱۳۹۲) روایی پرسشنامه توسط اساتید و متخصصان این حوزه تأیید شده است و پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ بالای ۰/۷۰ به دست آمده است. در پژوهش حاضر برای مولفه انگیزش درونی از گویه های این پرسشنامه استفاده شده است. در این پژوهش از روش روایی محتوا از نظرات متخصصان و کارشناسان این حوزه استفاده شده است و برای ارزیابی میزان پایایی پرسشنامه در ابتدا از ۵۰ نفر از کارآفرینان دانشگاهی به صورت آزمایشی نمونه برداری شده و از فرمول آلفای کرونباخ برای پایایی استفاده شده است و میزان پایایی با استفاده از نرم افزار spss22 ۰/۸۲ محاسبه شده که بیانگر پایایی بسیار بالای آن است. برای تجزیه و تحلیل داده ها، برازش مدل یابی معادلات ساختاری مبتنی بر رویکرد کمترین مربعات جزئی، با نرم افزار SmartPLS4 به بررسی اعتباریابی الگوی پژوهش پرداخته شده است.

پارک علم و فناوری دانشگاه تهران مستقر بوده اند مصاحبه نیمه ساختاریافته صورت گرفت؛ به این صورت که در مصاحبه شانزدهم اشباع نظری داده ها حاصل شد؛ اما به منظور اعتباربخشی به یافته ها چهار مصاحبه تکمیلی انجام گرفت ولی اطلاعات جدیدی حاصل نشد؛ و برای اطمینان بیشتر سطح اشباع داده ها توسط یک استاد روانشناس مطلع از روش های کیفی و یک محقق کیفی مستقل دیگر در فرایندی تأیید شد که به موازات جمع آوری داده ها صورت گرفت و فرایند مصاحبه به اتمام رسید و گزارش نویسی پژوهش آغاز شد.

در این پژوهش برای انجام تحلیل های محتوای کیفی از نرم افزار مکس کیودا با ورژن ۱۸ انجام شده است. به منظور تعیین قابلیت اطمینان مصاحبه، از معیار اعتبار درونی آزمون استفاده شد و برای اعتبار بیرونی که شامل چهار معیار تطابق، فهم پذیری، کنترل پذیری و عمومیت است و گوبا و لینکن (۱۹۸۵) ارائه داده اند، استفاده شد که در نتیجه این اعتبار، پژوهشگر با توصیف میدان پژوهش شرایط را برای استفاده از یافته ها توسط دیگران فراهم می کند. نتیجه به دست آمده اعتبار بیرونی در این پژوهش به خوبی نشان دهنده شناخت عمیق مولفه های انگیزش شناختی در تصمیمات مالی کارآفرینان دانشگاهی است. در بخش کمی؛ روش پژوهش پیمایشی - توصیفی و همبستگی و از نظر زمان مقطعی استفاده شد. جامعه آماری شامل کلیه کارآفرینان دانشگاهی شامل (مدیر عامل مراکز رشد دانشگاه تهران و پارک علم و فناوری دانشگاه تهران) می باشند که بالغ بر ۱۸۵ نفر می باشند. برای تعیین حجم نمونه نیز از فرمول کوکران استفاده شد. با استفاده از فرمول کوکران، حجم نمونه ۱۲۵ نفر تعیین شد. در این پژوهش از روش نمونه گیری تصادفی ساده بهره برده شد و سطح تحلیل افراد می باشد و برای بررسی و برازش مدل از ابزار پرسشنامه استاندارد شده استفاده شده است که شامل، پرسشنامه تحمل ابهام نوع دوم

یافته ها

بخش کیفی، در این پژوهش با تعداد ۱۶ نفر از کارآفرینان دانشگاهی در دانشگاه تهران مصاحبه نیمه ساختاریافته انجام شد که مشخصات آنها به شرح جدول ذیل آمده است.

جدول ۲. سیمای مشارکت کنندگان در پژوهش

نفرات	مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	موقعیت شرکت	حوزه فعالیت	سابقه فعالیت
۱	کارشناسی ارشد	مهندسی نرم افزار	توسعه	فناوری اطلاعات و ارتباطات	۴ سال
۲	دکتری	مهندسی هوافضا	پسا رشد	مکانیک، الکترونیک و کنترل	۶ سال
۳	کارشناسی ارشد	جغرافیا (GIS)	رشد	نقشه برداری و اطلاعات مکانی	۳ سال
۴	کارشناسی ارشد	مهندسی صنایع	رشد	مواد پیشرفته (پلیمر، سرامیک، فلزات)	۴ سال
۵	دکترا	مهندسی نرم افزار	پسارشد	علوم زمینی	۵ سال
۶	کارشناسی ارشد	مهندسی فناوری اطلاعات	پسا رشد	فناوری اطلاعات و ارتباطات و نرم افزارهای رایانه	۸ سال
۷	دکترا	مهندسی الکترونیک	توسعه	مکانیک، الکترونیک و کنترل	۴ سال
۸	کارشناسی ارشد	مهندسی سخت افزار	توسعه	فناوری اطلاعات و ارتباطات و نرم افزارهای رایانه	۳ سال
۹	کارشناسی ارشد	مهندسی فضا	رشد	مکانیک، الکترونیک و کنترل	۷ سال
۱۰	دکترا	مهندسی عمران	پسا رشد	فناوری ساختمان و مسکن، راه سازی، ریلی و دریایی	۱۰ سال
۱۱	کارشناسی ارشد	مهندسی پزشکی	پسا رشد	وسایل، ملزومات و تجهیزات پزشکی	۸ سال
۱۲	دکترا	علوم دامی	پسا رشد	علوم کشاورزی و منابع طبیعی	۱۳ سال
۱۳	دکترا	تجهیزات دارویی	پسا رشد	تجهیزات پیشرفته ساخت، تولید و آزمایشگاهی	۹ سال
۱۴	کارشناسی ارشد	مهندسی پزشکی	رشد	وسایل و تجهیزات پزشکی	۷ سال
۱۵	کارشناسی ارشد	مهندسی کامپیوتر	رشد	فناوری اطلاعات و ارتباطات و نرم افزارهای رایانه	۶ سال
۱۶	دکترا	مهندسی شیمی	رشد	محصولات شیمیایی پیشرفته	۷ سال

محوری و انتخابی برای شناسایی مولفه های انگیزه شناختی مرتبط با تصمیمات مالی کارآفرینان دانشگاهی دانشگاه تهران در جدول (۳) ارائه شده است.

به منظور جمع بندی و شناسایی مقوله های اصلی انگیزه شناختی مرتبط با تصمیم گیری مالی، کدهای شناسایی شده که شامل ۷۱ کد می باشد. نتایج کدگذاری باز،

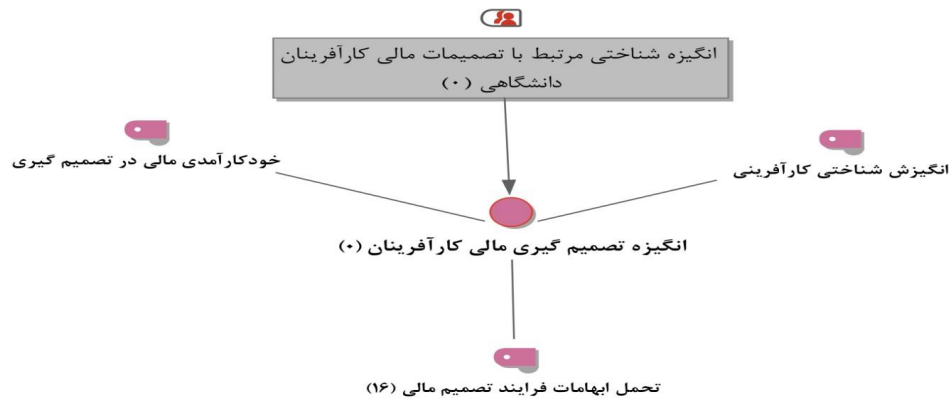
جدول ۳. مفاهیم، زیرمقوله ها و مقوله مولفه های انگیزه شناختی مرتبط با تصمیمات مالی از دیدگاه کارآفرینان دانشگاهی

کد مصاحبه شوندهگان	مفاهیم اولیه	زیرمقوله	مقوله	سطح
HI-H2-H5-H6-H12-H13-H14	* خودکارآمدی در فروش	خودکارآمدی مالی در تصمیم گیری	انگیزه تصمیم گیری مالی کارآفرینی	الگوی مولفه انگیزه شناختی مرتبط با تصمیمات مالی کارآفرینان دانشگاهی
	* انعطاف پذیری روی تجارت کاری			
HI-H3-H4-H8-H9-H11-H13-H16	* خودکارآمدی شغلی			
	* انتخاب درست بازار هدف			
	* خودکارآمدی در تصمیم گیری مالی			
	* رشد و توسعه و رسیدن به خودکارآمدی			
	* تکرار فعالیتها			
	* رسیدن به خودکارآمدی			
	* ابهامات در تصمیم گیری مالی	تحمل ابهامات فرایند تصمیم مالی		
	* ابهام در مصارف			
	* تحمل داشتن همزمان عقل و منطق و تمایلات درونی			
	* چالش ارتباطات، فروش، بازاریابی			
* تحمل کردن منابع مالی محدود				
* شک و ابهام در تصمیم گیری				
* ابهامات در تورم				
* مبهم بودن فرایند کاری				
* تحمل پیدا کردن مشتری و رفع سختی ها				

* داشتن تحمل زیاد * فضا مبهم * توانایی تحمل در بازار ارز	*علاقه و رضایت داشتن به کارآفرینی *انگیزه شغلی *انگیزه و رضایت نیروی انسانی *درک رضایت خاطر نیروی انسانی در کنار فرد کارآفرین *علاقه مند بودن به کار با توجه به تخصص *لذت کار کردن *رسیدن به خلاقیت و کیفیت *داشتن پیشرفت شغلی	H3-H5-H6-H8-H11 - H12-H14-H15
انگیزش شناختی کارآفرینی		

تصمیم‌گیری"، " انگیزش شناختی کارآفرینی" حاصل گردید. همچنین از ترکیب و مقوله‌بندی زیر مولفه‌های مزبور، مولفه‌های اصلی "انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی" ارائه شده است. با در نظر گرفتن تمامی جداول فوق الگوی مفهومی زیر طراحی گردید.

همانطور که اطلاعات جدول (۳) نشان می‌دهد، از ترکیب و مقوله‌بندی مجموعه‌ای از مصادیق استخراج شده از متن مصاحبه با کارآفرینان دانشگاهی در ارتباط با انگیزه شناختی مرتبط با تصمیمات مالی، زیر مولفه‌های " تحمل ابهامات فرایند تصمیم مالی"، " خودکارآمدی مالی در

نمودار ۱. الگوی مفهومی انگیزه شناختی مرتبط با تصمیمات مالی مبتنی بر مصاحبه با کارآفرینان دانشگاهی خروجی نرم افزار Maxqda

گیری (متغیرهای مشاهده‌شده) تا چه اندازه برای سنجش متغیرهای پنهان قابل قبول‌اند، مورد استفاده قرار گرفته در جدول ۴ نشان داده شده است.

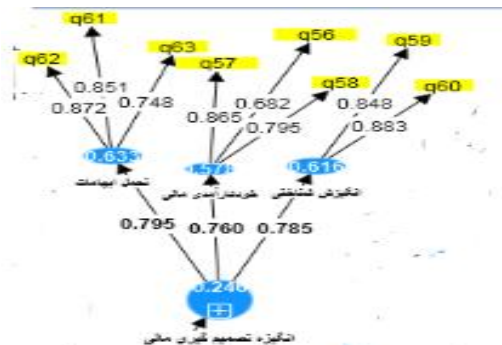
در بخش کمی، مطابق الگوریتم تحلیل مدل‌ها در روش PLS-SEM، برای بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری سه معیار پایایی (ضرایب بار عاملی، آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی)، روایی همگرا و روایی واگرا استفاده و نتایج حاصل شده است. الف) ضرایب بار عاملی مولفه‌های انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی: پایایی هر یک از گویه‌ها به مقدار بارهای عاملی هر یک از متغیرهای مشاهده‌شده، اشاره دارد و برای مشخص کردن اینکه شاخص‌های اندازه-

جدول ۴. ضرایب بار عاملی برای مولفه‌های انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینان

انگیزه شناختی	مولفه‌ها	گویه‌ها	بارعاملی
انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی	تحمل ابهامات فرایند تصمیم‌گیری مالی	۶۱	۰/۸۵۱
		۶۲	۰/۸۷۲
		۶۳	۰/۷۴۸
خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری		۵۶	۰/۶۸۲
		۵۷	۰/۸۶۵
		۵۸	۰/۷۹۵
انگیزش شناختی کارآفرینی		۵۹	۰/۸۴۸
		۶۰	۰/۸۸۳

کارآفرینی) را اندازه‌گیری می‌کند. الگوی روابط انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی و مولفه‌های آن همراه با ضرایب بار عاملی به صورت الگوی ارائه شده در نمودار (۲) نشان داده شده است.

چنانچه در جدول ۴ مشاهده می‌شود اعداد مندرج در ستون ضرایب بارهای عاملی نشان می‌دهد تمام سوال‌ها با سطح همبستگی بالا به خوبی مولفه‌های انگیزه تصمیم‌گیری مالی (تحمل ابهامات فرایند تصمیم‌گیری مالی، خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری و انگیزش شناختی

نمودار ۲. الگوی روابط عامل مولفه‌های انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی همراه با ضرایب بار عاملی

قبولی داشته باشد. مقدار پایایی ترکیبی بالای ۰/۷ برای هر سازه، نشان از پایداری درونی مناسب برای مدل‌های اندازه‌گیری داشته و مقدار کمتر از ۰/۶ عدم وجود پایایی را نشان می‌دهد. چنانچه در جدول (۵) مشاهده می‌شود تمامی مقادیر پایایی ترکیبی در الگوی عوامل انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی بالاتر از میزان بحرانی ۰/۷ گزارش شده و همچنین آلفای کرونباخ بالای ۰/۶ است مولفه‌های این عوامل، نیازی به اعمال تغییرات در الگوی مورد بررسی از این لحاظ مشاهده نگردیده است.

پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ مولفه‌های انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی: معیار کلاسیک برای سنجش پایایی و شاخص ارزیابی پایداری درونی محسوب می‌شود. پایایی ترکیبی، برای تعیین پایایی هر یک از سازه‌ها علاوه بر معیار سنتی آلفای کرونباخ این است که پایایی سازه‌ها نه بصورت مطلق بلکه با توجه به همبستگی سازه‌هایشان با یکدیگر محاسبه می‌شود. برای سنجش بهتر پایایی هر دو معیار بکار برده می‌شود. علاوه بر آن زمانی که یکی از سازه‌ها پایایی پایین داشته باشد، پایایی ترکیبی آن را پوشش می‌دهد به شرط اینکه پایایی قابل

جدول ۵. ضرایب پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ در الگوی برازش مولفه‌های انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی

انگیزه شناختی	مولفه‌ها	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی
انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی	تحمل ابهامات فرایند تصمیم‌گیری مالی	۰/۷۶۵	۰/۸۶۴
	خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری	۰/۶۸۵	۰/۸۲۶
انگیزش شناختی کارآفرینی		۰/۶۶۷	۰/۸۵۷

روایی همگرا: چنانچه در جدول ۶ مشاهده می‌گردد تمامی مقادیر فوق بزرگتر از میزان بحرانی ۰/۴ است که این امر نشانگر روایی همگرای قابل قبول الگوی اندازه‌گیری مولفه‌های انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی است.

جدول ۶. مقادیر میانگین واریانس استخراج شده در الگوی برازش مولفه‌های انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی

انگیزه شناختی	مولفه‌ها	AVE
انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی	تحمل ابهامات فرایند تصمیم‌گیری مالی	۰/۶۸۱
	خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری	۰/۶۱۵
	انگیزش شناختی کارآفرینی	۰/۷۴۹

مقادیر برای مولفه‌های تحمل ابهامات فرایند تصمیم‌گیری مالی، خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری و انگیزش شناختی کارآفرینی مربوط به مولفه انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی بالاتر از مقادیر زیرین این سازه‌ها است.

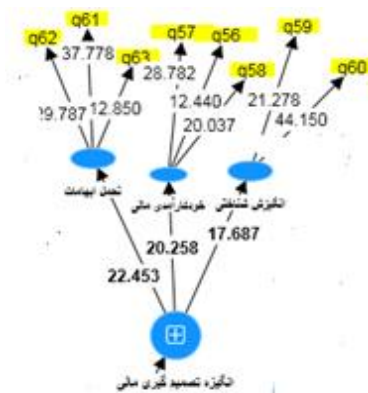
روایی و اگر مولفه‌های انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی در جدول (۷) ماتریس مربوط به مولفه‌ها نشان داده شده است. این الگو در صورتی روایی و اگرایی قابل قبولی دارد که اعداد مندرج در قطر اصلی از مقادیر زیرین خود بیشتر باشند. همانطور که در جدول مشاهده می‌کنیم این

جدول ۷. ماتریس سنجش روایی و اگر با روش فورنل لارکر

مولفه‌ها	تحمل ابهامات فرایند تصمیم‌گیری مالی	خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری	انگیزش شناختی کارآفرینی
تحمل ابهامات فرایند تصمیم‌گیری مالی	۰/۷۵۲	-	-
خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری	۰/۶۴۴	۰/۵۴۲	-
انگیزش شناختی کارآفرینی	۰/۶۲۳	۰/۵۱۲	۰/۶۷۴

چندین معیار استفاده می‌شود که اولین و اساسی‌ترین آن، ضرایب معناداری Z یا همان مقادیر t-values است. در نمودار (۳) مقادیر t برای ارزیابی بخش ساختاری مدل نشان داده شده است. با توجه به این که تمام اعداد واقع بر مسیرها بالاتر از ۱/۹۶ هستند، این مطلب حاکی از معنادار بودن مسیرها، مناسب بودن مدل ساختاری پژوهش است.

مطابق با الگوریتم تحلیل داده‌ها در روش pls پس از برازش مدل‌های اندازه‌گیری، برازش مدل ساختاری پژوهش بررسی می‌شود. در بررسی مدل ساختاری روابط بین متغیرهای مکنون با همدیگر تجزیه و تحلیل شده و معیارهای ضرایب معناداری t-values معیار R Squares یا R^2 ، معیار Q^2 و معیار Redundancy برای برازش مدل ساختاری بررسی شده است. الف) مقادیر معناداری t-values: برای ارزیابی برازش مدل ساختاری پژوهش از

شکل ۳. مقادیر t-values برای ارزیابی بخش ساختاری مدل پژوهش

مشاهده است. مقدار R^2 برای مولفه تحمل ابهامات فرایند تصمیم‌گیری مالی (۰/۶۳) بسیار قوی‌تر از سایر مولفه‌ها محاسبه شده است. با در نظر گرفتن سه مقدار ملاک مناسب بودن برازش مدل ساختاری تایید می‌شود.

ب) معیار R Squares یا R^2 : دومین معیار ضروری برای بررسی برازش مدل ساختاری، بررسی ضرایب تعیین (R^2) مربوط به متغیرهای مکنون درون‌زا (وابسته) مدل است. مقادیر ضریب تعیین در جدول (۸) و نمودار (۲) قابل

جدول ۸. مقادیر R² برای انگیزه شناختی و مولفه‌های الگو

R ²	مولفه‌ها	انگیزه شناختی
۰/۶۳۳	تحمل ابهامات فرایند تصمیم مالی	انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی (۰/۲۴۶)
۰/۵۷۸	خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری	
۰/۶۱۶	انگیزش شناختی کارآفرینی	

ج) معیار Q²: چنانچه در جدول (۹) مشاهده می‌شود نشان‌دهنده برازش متوسط به بالای الگو حکایت می‌باشد و در بسیاری از سازه‌ها برازش قوی الگو را نشان می‌دهد. مقادیر Q² برای مولفه‌ها از ۰/۱۵ بالاتر است که این امر جدول ۹. مقادیر Q² برای انگیزه شناختی و مولفه‌های الگو

Q ²	مولفه‌ها	انگیزش شناختی
۰/۲۷	تحمل ابهامات فرایند تصمیم مالی	انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی
۰/۱۹	خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری	
۰/۱۷	انگیزش شناختی کارآفرینی	

د) معیار Redundancy: هر چقدر مقدار Red بیشتر باشد (Red > ۰/۰۹۵) نشان از برازش مناسب‌تر بخش ساختاری یک پژوهش است. در این پژوهش Red مولفه‌ها (Red = ۰/۳۷۷) است پس برازش مناسب است.
Red_y = communality_y * R²

جدول ۱۰. مقادیر Redundancy

Red	Red	R ²	communality	مولفه‌ها
۰/۳۷۷	۰/۵۰	۰/۶۳۳	۰/۷۹۵	تحمل ابهامات فرایند تصمیم مالی
	۰/۴۴	۰/۵۷۸	۰/۷۶۰	خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری
	۰/۴۸	۰/۶۱۶	۰/۷۸۵	انگیزش شناختی کارآفرینی

درون‌زا مدل مطابق با جدول (۸) در نظر گرفته شود و مقادیر میانگین‌شان محاسبه شود. بنابراین میانگین مقادیر ضریب تعیین برابر است با ۰/۶۰۹ است. در نتیجه، مقدار معیار GOF برابر است با ۰/۶۴۳ که این عدد با توجه به سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF، نشان از برازش کلی قوی الگو می‌باشد. ب) شاخص ریشه میانگین مربعات باقیمانده استاندارد (SRMR): اگر مقدار شاخص SRMR از ۰/۱ کمتر باشد نشان از برازش مطلوب است. برخی نیز مقدار سخت‌گیرانه ۰/۸ را پیشنهاد کرده‌اند به این معنا که شاخص ریشه میانگین مربعات باید کمتر از ۰/۰۸ باشد. در این پژوهش مقدار شاخص SRMR ۰/۰۵ بدست آمده است که نشان دهنده‌ی برازش مطلوب است. ج) شاخص تتای ریشه میانگین مربعات (RMS_theta): در این پژوهش مقدار شاخص تتای ۰/۱۰ بدست آمده است که نشان دهنده‌ی مدل مناسبی است. در مرحله آخر، رابطه بین مولفه‌های انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی (متغیرهای پنهان) و گویه‌های هر یک از این مولفه‌ها (متغیرهای آشکار) بررسی می‌شود. عبارتی به این موضوع می‌پردازیم که آیا بین مولفه‌های انگیزه تصمیم‌گیری مالی

پس از اجرای آزمون‌های مراحل اول و دوم یعنی به ترتیب آزمون‌های مراحل برازش روابط اندازه‌گیری و ساختاری الگو نوبت به آزمون مرحله سوم یعنی آزمون کلی الگو از نظر برازش روابط اندازه‌گیری و ساختاری (معیار نیکویی برازش، شاخص ریشه میانگین مربعات باقیمانده استاندارد، شاخص تتای ریشه میانگین مربعات) به صورت کلی می‌رسد. الف) معیار نیکویی برازش (Gof): برای برازش الگوی کلی، معیاری به نام GOF وجود دارد که عبارت است از جذر حاصل‌ضرب میانگین مقادیر اشتراکی متغیرها در میانگین مقادیر R²، سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای مقایسه استفاده می‌شوند.

$$\text{تقریب تعیین} \times \text{روایی همگرا} = \sqrt{\text{نیکویی برازش}} \\ = \sqrt{0.681 \times 0.609} = \sqrt{0.414} = 0.643$$

با عنایت به رابطه فوق، ابتدا میانگین روایی همگرا مولفه‌های شناختی محاسبه شد. مقادیر مذکور بر اساس اطلاعات روایی همگرا مولفه‌های عوامل شناختی برابر با ۰/۶۸۱ بدست آمده است. برای محاسبه میانگین ضریب تعیین نیز باید مقادیر مربوط به تمام متغیرهای پنهان

کارآفرینی و گویه‌های هر یک از این مولفه‌ها همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد.

جدول ۱۱. ضرایب معناداری Z انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی و مولفه‌های مربوط

عامل	مولفه	سوالات	شاخص-T مولفه	مولفه-عامل T
کارآفرینی تصمیم‌گیری مالی انگیزه	خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری	۵۶	۱۲/۴۴۰	۲۰/۲۵۸
		۵۷	۲۸/۷۸۲	
		۵۸	۳۰/۰۳۷	
	تحمل ابهامات فرایند تصمیم مالی	۶۱	۳۷/۷۷۸	۲۲/۴۵۳
		۶۲	۲۹/۷۸۷	
		۶۳	۱۲/۸۵۰	
انگیزش شناختی کارآفرینی	۵۹	۲۱/۲۷۸	۱۷/۶۸۷	
	۶۰	۴۴/۱۵۰		

تصمیم‌گیری و انگیزش شناختی کارآفرینی) و عامل (انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی) نیز نشانگر این مطلب است که تمامی مولفه‌های تعریف شده بالاتر از ۱/۹۶ بوده و تاثیر مثبت و معنی‌دار همه‌ی مولفه‌ها بر روی عامل انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأیید می‌گردد. شدت تاثیر هر یک از گویه‌ها بر مولفه‌های مربوطه و شدت تاثیر هر یک از مولفه‌ها بر عامل انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی در جدول (۱۲) گزارش گردیده‌اند.

جدول ۱۲. ضرایب بار عاملی انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی و مولفه‌های مربوط

عامل	مولفه	سوالات	بار عاملی شاخص-مولفه	بار عاملی مولفه-عامل
کارآفرینی تصمیم‌گیری مالی انگیزه	خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری	۵۶	۰/۶۸۲	۰/۷۶۰
		۵۷	۰/۸۶۵	
		۵۸	۰/۷۹۵	
	تحمل ابهامات فرایند تصمیم مالی	۶۱	۰/۸۵۱	۰/۷۹۵
		۶۲	۰/۸۷۲	
		۶۳	۰/۷۴۸	
انگیزش شناختی کارآفرینی	۵۹	۰/۸۴۸	۰/۷۸۵	
	۶۰	۰/۸۸۳		

(۰/۷۸۵) نشان‌دهنده این مطلب است که مولفه انگیزش شناختی کارآفرینی به میزان ۶۱ درصد (نمودار ۲) از تغییرات انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی را تبیین می‌کند.

بحث و نتیجه‌گیری

در دوره‌های گذشته فرآیند تصمیم‌گیری یک امر کاملاً مشخص و قابل شناسایی تلقی می‌شد. انسان به صورت ساده شده‌ای یک انسان عقلایی فرض می‌شده است. این در حالی است که انسان عقلایی یک انسان غیر واقعی است و نمی‌تواند رفتار را به درستی تبیین کند. ورود علوم شناختی و رفتاری به حوزه تبیین تصمیمات و رفتار، آورده‌های قابل ملاحظه‌ای را در زمینه رفتار افراد به همراه

برای روشن شدن معنی‌دار بودن رابطه بین گویه‌ها و مولفه‌های مربوطه باید به ضرایب معناداری مسیره‌های الگو رجوع نماییم. چنانچه در جدول (۱۱) مشاهده می‌کنیم، تمامی ضرایب بزرگتر از ۱/۹۶ بوده و بیانگر تایید تاثیر مثبت و معنی‌دار بین هر گویه‌ها و مولفه‌های (تحمل ابهامات فرایند تصمیم مالی، خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری و انگیزش شناختی کارآفرینی) در سطح اطمینان ۹۵ درصد می‌باشد. ضرایب معنی‌داری مولفه‌ها (تحمل ابهامات فرایند تصمیم مالی، خودکارآمدی مالی در

ضریب استاندارد مسیر مولفه خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری و انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی (۰/۷۶۰) نشان‌دهنده این مطلب است که مولفه خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری به میزان ۵۷ درصد (نمودار ۲) از تغییرات انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی را تبیین می‌کند. ضریب استاندارد مسیر مولفه تحمل ابهامات فرایند تصمیم مالی و انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی (۰/۷۹۵) نشان‌دهنده این مطلب است که مولفه تحمل ابهامات فرایند تصمیم مالی به میزان ۶۳ درصد (نمودار ۲) از تغییرات انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی را تبیین می‌کند. ضریب استاندارد مسیر مولفه انگیزش شناختی کارآفرینی و انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی

کارآفرینی باشد و روحیه کارآفرینی را در افراد تقویت کند. در واقع، در شروع یک تصمیم‌گیری مالی کارآفرینانه که با ایده‌های خلاقانه شروع می‌شود هیچ قطعیتی برای موفقیت این ایده و تصمیم‌گیری وجود ندارد. اما تصمیمات کارآفرینانه و فعالیت‌های این چینی از آنجایی که خلاقانه، تازه و بدیع است و خیلی از آنها برای اولین بار قرار است اجرا شود معمولاً هیچ قطعیتی را به دنبال ندارد اما کارآفرینان این ابهام و آشفتگی را می‌پذیرند و دست به اقدام و برنامه‌ریزی می‌زنند و همین ویژگی است که یکی از وجوه تمایز عمده کارآفرینان و غیر کارآفرینان است یعنی توانایی تحمل ابهام یا ابهام‌پذیری. پس به این نتیجه می‌رسیم که قدرت تحمل ابهام در کارآفرینان به مراتب بیشتر از دیگران است و آنها این توانایی را دارند که بدون احساس ناراحتی، اضطراب و پریشانی به طور مؤثری با شرایط و اطلاعات مبهم، ناقص، غیرقطعی، سازمان‌نیافته و غیر شفاف مواجه شوند. می‌توان گفت ابهام موجب افزایش انگیزش کارآفرینان می‌شود و شاید هیجانی که در ابهام تجربه می‌کنند برای آنها لذت بخش باشد. از طرفی، کارآفرینی که قادر به تحمل ابهام در محیط است، هنگام مواجهه با عدم اطمینان و کمبود اطلاعات، تصمیمات خود را با اطمینان بیشتری اتخاذ می‌کند. در این حالت وی سیستم شناختی خود را کمتر با فرایندهایی همچون جستجو و پردازش اطلاعات درگیر می‌نماید و تصاویر شناختی و ساختارهای دانشی موجود در نقشه ادراکی وی از مرغوبیت کمتری برخوردار خواهد بود.

انگیزش شناختی کارآفرینی با (۰/۶۱)، یکی دیگر از مولفه‌های مرتبط با عامل انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی است که با پژوهش‌های (سلسبیل و همکاران ۱۴۰۱؛ ردیانتو ۲۰۲۲؛ سانتاس و همکاران ۲۰۱۰؛ گونزالس-آلوارز و همکاران ۲۰۱۲؛ شفر و همکاران ۲۰۱۴؛ فررو و بسیئر ۲۰۱۶؛ مبارکی و همکاران ۱۳۹۵؛ فررو و بسیئر ۲۰۱۵؛ بارون ۲۰۰۷؛ سانچز و همکاران ۲۰۱۱) همسو است. دلیل این همخوانی می‌تواند شخص کارآفرین به عنوان جامعه پژوهشی یا فرایند تصمیم‌گیری کارآفرینان باشد. در تبیین چنین یافته‌ای می‌توان گفت؛ اهمیت انگیزش شناختی برای کارآفرینان در این است که این نیرو به عنوان قدرتمندترین عامل پيشران در زندگی افراد شناخته می‌شود. انگیزش شناختی یک مهارت

داشته است. بنابراین این پژوهش، به منظور طراحی الگوی انگیزه شناختی مرتبط با تصمیمات مالی کارآفرینان دانشگاهی دانشگاه تهران، مولفه‌های مرتبط با تصمیمات مالی کارآفرینان دانشگاهی از ادبیات و مصاحبه با کارآفرینان با کمک نرم‌افزار Maxqda شناسایی و با تحلیل داده‌های میدانی با روش مربعات جزئی بعنوان یکی از جدیدترین رویکردها در مدل‌سازی معادلات ساختاری (PLS-SEM)، هدف پژوهش محقق شد و از این نظر که این الگو به تصمیم‌گیری مالی در کارآفرینان دانشگاه تهران می‌پردازد و کمتر پژوهشگری این پژوهش را انجام داده‌اند می‌توان در حوزه شناختی و کارآفرینی نوآور باشد. در ادامه به تشریح هر یک از عوامل و نتایج بدست آمده می‌پردازیم.

در بخش کیفی، تحلیل یافته‌های بدست آمده از انجام مصاحبه با کارآفرینان دانشگاهی در تایید ادبیات موجود در این زمینه نشان می‌دهد که تصمیم‌گیری مالی کارآفرینان، فرایندی شناختی است و کیفیت آن تا حدود زیادی به نقش انسان بستگی دارد. با کدگذاری داده‌های بدست آمده در این مرحله، مرحله کیفی ۱ عامل شناختی و ۳ مولفه به دست آمد که عبارتند از: انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی که شامل مولفه‌های خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری، تحمل ابهامات فرایند تصمیم‌گیری مالی، انگیزش شناختی کارآفرینی است، که این مولفه‌ها در راستای انگیزه و علائق کارآفرینان در تصمیمات مالی قرار دارد. بررسی و تحلیل مولفه‌های مربوط به عامل انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی در بخش کمی نشان می‌دهد که؛ تحمل ابهامات فرایند تصمیم‌گیری مالی ۰/۶۳، مهمترین مولفه‌های مرتبط با عامل انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی است که با پژوهش (فیلیپ‌پارت ۲۰۱۱؛ ذوالیغفار و همکاران ۲۰۲۲؛ بکر و همکاران ۲۰۰۷؛ ژائو و ایکسای ۲۰۲۰؛ مبارکی و همکاران ۱۳۹۱؛ سلسبیل و همکاران ۱۴۰۱) همسو است، دلیل این همخوانی می‌تواند محیط کاری کارآفرینان یا روش پژوهش یکسان باشد. در تبیین چنین یافته‌ای می‌توان گفت؛ یکی از ویژگی‌های شخصیتی که معمولاً کارآفرینان با آن شناخته می‌شوند و یکی از عوامل مؤثر در گرایش به فعالیت‌های کارآفرینانه ابهام‌پذیری یا تحمل ابهام است. رویکرد ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینانه معتقد است ویژگی‌های شخصیتی وجود دارد که می‌تواند زمینه ساز گرایش به

شایانی نماید. علاوه بر آن، کارآفرینی که از سطح خودکارآمدی بالایی برخوردار است باور دارد که می‌تواند با تکیه بر توانایی خود در فعالیتهایی مانند جستجوی اطلاعات و تحلیل محیط به نتایج خوبی دست یابد و بتواند بر تمامی جوانب محیطی که در آن به فعالیت مشغول است، اشراف داشته باشد. با توجه به این موارد می‌توان این گونه برآورد نمود که کارآفرینی با خودکارآمدی بالا بیشتر از سایرین خود را در فرایند جستجو و تحلیل و پردازش اطلاعات و دریافت بازخور از محیط، طبقه‌بندی موضوعات مختلف و برقراری ارتباط میان آنها، درگیر می‌نماید.

افرادی که دارای سطح خودکارآمدی بالاتری هستند امکانات شغلی گسترده‌ای را مورد توجه قرار می‌دهند و موفقیت شغلی بیشتری دارند (نبوی و همکاران، ۱۳۹۶). از طرفی، خودکارآمدی به باور کارآفرینان اطلاق می‌شود که می‌توانند منابع شناختی و انگیزشی خود را برای کنترل موقعیتهای تصمیم‌گیری بسیج کنند. نیاز به شناخت یک مفهوم مرکزی برای انگیزش شناختی است و افرادی که نیاز زیادی به شناخت دارند از درگیر شدن در فعالیتهای شناختی پرتلاش لذت می‌برند. در رابطه با تصمیم‌گیری و به‌ویژه با عقلانیت در تصمیم‌گیری، کورسو ۲۰۰۶ نشان داد که نیاز به شناخت به طور مثبت با عقلانیت در تصمیم‌گیری مرتبط است. بنابراین بسیار محتمل است که افرادی که نیاز به شناخت بالایی دارند، بازنمایی‌های شناختی پیچیده‌تری را در محیط حافظه‌کاری خود ایجاد کنند. کارآفرینانی که در تصمیم‌گیری احساس راحتی می‌کنند، زمانی که معلوم است اطلاعات از دست رفته است، به احتمال زیاد بازنمایی‌های شناختی کم‌پیچیده‌تری را در فضای حافظه‌کاری خود ایجاد می‌کنند. در نتیجه، اهرم شناختی که از طریق آن ویژگی‌های انگیزشی بر نتایج تصمیم‌گیری در محیط کارآفرینی تأثیر می‌گذارد (ورملن و همکاران، ۲۰۰۸).

همچنین؛ عامل انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی به میزان ۰/۲۴ مرتبط با عوامل شناختی موجود است که در نمودار (۲) قابل ملاحظه می‌باشد که با یافته‌های (سلسبیل و همکاران ۱۴۰۱؛ مبارکی و همکاران ۱۳۹۱؛ فررو و همکاران ۲۰۱۵؛ ورملن و کورسو ۲۰۰۸؛ بارون ۲۰۰۷) همسو است. در تبیین یافته‌ها می‌توان گفت؛ در فرایند تصمیم‌گیری و اقدام دلایل و انگیزه‌های دیگری هم

کلیدی است که دستیابی به اهداف ارزشمند را امکان‌پذیر می‌کند. در عین حال، می‌توان آن را از اصلی‌ترین بخش‌های زندگی به حساب آورد. بنابراین، برخورداری از این نیرو را می‌توان از مهم‌ترین عوامل موثری دانست که تعیین اهدافی بزرگ را ممکن می‌کند. برای رسیدن به توفیق، کافی است کارآفرینان خوش‌بینی و خودانگیزشی را چاشنی فعالیت‌های خود کرده و اهداف خویش را پیوسته به یاد داشته باشند.

در همین راستا، تحقیقات در حوزه کارآفرینان، تا حدودی شناخت را در سطح فردی مورد بحث و بررسی قرار داده‌اند، به عنوان مثال، بررسی تشخیص فرصت، نقش کارآفرینی، تمایل به شروع کسب و کار جدید، سوگیریها در تصمیم‌گیری فردی و سیاستهای تصمیم‌گیری افراد، این مطالعات هیچ‌گونه روشی بر ماهیت، اندازه‌گیری، یا تأثیر باورها و بازنمایی‌های شناختی در سطح گروهی، جایی که تصمیم‌گیری‌ها و اقدامات انجام می‌شود، تحلیل نمی‌کنند. همچنین تمرکز بر شناخت فردی نمی‌تواند تنوع شناختی یا تفاسیر آشکار در سطح گروه را توجیه کند و روش‌های مورد استفاده برای بررسی شناخت سطح فردی، زمانی که برای تیم‌ها اعمال می‌شوند، محدودیت‌های قابل توجهی وجود دارند (وست، ۲۰۰۷).

خودکارآمدی مالی در تصمیم‌گیری (۰/۵۷)، یکی دیگر از مولفه‌های مرتبط با عامل انگیزه تصمیم‌گیری مالی کارآفرینی هست. که با پژوهش‌های (ژائو و همکاران ۲۰۲۰؛ سلسبیل و همکاران ۱۴۰۱؛ سانتاس و همکاران ۲۰۱۰؛ گونزالس-آلوارز و همکاران ۲۰۱۲؛ سفرد و همکاران ۲۰۱۴؛ فررو و بسیئر ۲۰۱۶؛ مبارکی و همکاران ۱۳۹۵؛ فررو و بسیئر ۲۰۱۵؛ بارون ۲۰۰۷؛ سانچز و همکاران ۲۰۱۱؛ فیلیپ‌پارت ۲۰۱۱؛ ذوالیغفار و همکاران ۲۰۲۲؛ بکر و همکاران ۲۰۰۷) همخوانی دارد. در تبیین چنین یافته‌ای می‌توان گفت؛ خودکارآمدی با هدفگذاری و دستیابی، موفقیت، شروع رفتار، تلاش برای مقابله و پایداری در مواجهه با تجربیات نامطلوب مرتبط است. این مهارتها و کیفیتها نقش مهمی در دستیابی به رفتار مالی بهینه دارند. افرادی که خودکارآمدی بالا و اعتماد به نفس بیشتری در ظرفیت‌های مالی خود دارند احتمال بیشتری دارد که در کارشان سرمایه‌گذاری کنند. هرچه سطح خودکارآمدی بالاتری باشد احتمال لغزش-های عمل کمتر می‌شود و می‌تواند به تصمیم‌گیری کمک

همچنین، بهتر است که تصمیم‌گیران کارآفرینی، علاوه بر اطلاعات حسابداری و حسابرسی موجود در صورت‌های مالی، به اطلاعات غیرحسابداری شامل کیفیت مدیریت مالی، سرمایه انسانی، فرهنگ شغلی، رضایتمندی مشتریان توجه نموده و در تصمیم‌گیری‌های مالی خود آنها را مدنظر قرار دهند. چرا که امروزه مواردی چون اهداف و استراتژی‌های مدیر عاملان شرکت، رضایتمندی مشتریان و سرمایه انسانی می‌تواند عملکرد شرکت را به طور اساسی تحت تاثیر قرار دهد و آگاهی از این موارد، می‌تواند در تصمیم‌گیری کارآفرینان به خصوص تصمیمات مالی آنها مفید باشد.

- دسته‌بندی ارائه شده در این پژوهش از انگیزه‌های تصمیم‌گیری مالی کارآفرینان، به سیاستگذاران نشان می‌دهد که نباید انگیزه همه کارآفرینان را کسب منافع مالی قلمداد کنند بلکه طیف گسترده‌ای از کارآفرینان با انگیزه‌های کاملاً متفاوت وجود دارند که متناسب با انگیزه‌های هر یک می‌بایست برای رشد کسب و کارها برنامه‌ریزی نمود. - پیشنهادها با توجه به نتایج به دست آمده در خصوص شاخص‌های شکل‌دهندی الگوی عوامل شناختی، به کارآفرینان توصیه می‌شود تا ساختارهای دانشی و قوه تصویرسازی ذهنی خود را تقویت نمایند. در واقع توجه کارآفرینان به کسب دانش و اطلاعات بیشتر، همچنین توجه مضاعف به تجربیات و تخصص‌های پیشین منجر به بهبود قدرت پردازش اطلاعات در سیستم شناختی آنها می‌شود. تقویت قدرت پردازش اطلاعات، کارآفرین را به فردی با انگیزه شناختی بالا تبدیل می‌کند که قادر است تصمیماتی سنجیده‌تر اتخاذ نماید. - با توجه به اینکه آشکار شد بعد محیط تاثیر قابل توجهی بر سطح شناختی کارآفرینان دارد، به کارآفرینان نوپا توصیه می‌شود از رویارویی با محیط‌های پر ابهام و پیچیده واهمه‌ای نداشته باشند؛ زیرا سرو کار داشتن با یک محیط پر از ابهام، توانایی تجزیه و تحلیل اطلاعات را در آنها افزایش می‌دهد و در واقع برای آنها اطلاعات، دانش و تجربه بیشتری به همراه خواهد داشت. به عبارتی شرایط پیچیده محیطی برای آنها به منزله تمرینی جهت افزایش قوه شناخت و پردازش اطلاعات می‌باشد و آنها را به کارآفرینانی با انگیزه شناختی بالا تبدیل می‌کند که قادراند جزئیات بیشتری را در تصمیم‌گیری خود لحاظ نمایند. - به کارآفرینان پیشنهاد می‌گردد به منظور بهبود

نیز مطرح است. لذا هرچند در بیشتر موارد، نیاز مالی به عنوان محرک اصلی به حساب می‌آید اما اولاً، تنها انگیزه، انگیزه مالی نبوده و ثانیاً افرادی هم بودند که اصلاً انگیزه مالی نداشتند و موتور محرک‌شان ایده یا برند یا خلاقیت بوده است. همچنین انگیزش یکی از ابزارهای مهم در القای افراد برای تولید نتیجه مؤثر و کارآمد و خلق محیط کاری مثبت و اجرای موفقیت آمیز برنامه‌ها پیش-بینی شده است و یکی از مهمتر نیازهای کارکنان در شرکت‌های کارآفرینی، برقراری اعتماد میان اعضای شرکت و فرد کارآفرین است. وجود سطح بالای اعتماد در شرکت کارآفرینی باعث ایجاد هزینه‌های پایین ارزیابی و دیگر مکانیزم‌های کنترل خواهد بود و کارکنان شرکت خود را کنترل و دارای انگیزه‌های درونی خواهند بود که به نوعی در بهبود فعالیتها تصمیم‌گیری مالی اثرگذار خواهد بود و بر این اساس می‌توان چنین استنباط نمود که وجود اعتماد در بین اعضای شرکت و فرد کارآفرین نقش موثری در ایجاد انگیزه و درونی کردن اهداف شرکت در حین و بعد از تصمیم‌گیری مالی دارد و باعث تاثیرگذاری در موفقیت فرد کارآفرین و شرکت می‌شود.

رفتارهای انسانی از جمله تصمیم‌گیری مالی با سه عامل ذکر شده یعنی انگیزش، شناخت و عوامل هیجانی تعیین می‌شوند. عوامل انگیزشی به عواملی اشاره می‌کنند که از طریق آن رفتارهای هدفمند آغاز و تقویت می‌شوند و ادامه می‌یابند. در ادبیات موضوعی سه دسته از این عوامل؛ یعنی خودکارآمدی، انگیزه‌های شناختی و تحمل ابهام اهمیت بسیاری دارند (محبوب و همکاران، ۱۳۹۷). از طرفی عوامل انگیزشی نقش بسیار مهمی در تصمیم‌گیری‌های مالی بازی می‌کنند. به طور کلی انگیزه‌ها به عواملی اشاره می‌کنند که از طریق آن رفتارهای هدفمند آغاز، تقویت و ادامه می‌یابند (نادری و همکاران، ۱۳۹۴). با توجه به ادبیات نظری و نتایج پژوهش، بهتر است که تصمیم‌گیران در کنار سایر عوامل تاثیرگذار بر قضاوت و تصمیم‌گیری، انگیزه شناختی خود آگاهی یابند و در صورتی که در این موارد مشکلاتی داشته باشند در انجام فرایند تصمیم‌گیری احتیاط کرده و نسبت به آموزش‌های شناختی و افزایش انگیزه شناختی خود اقدام نمایند. چرا که گستره شناخت به عنوان یکی از عوامل مهم رشد فرد در سیستم پردازش تحلیلی در تصمیم‌گیری به شمار رفته و حتی می‌تواند انگیزه شناختی را نیز کاهش دهد.

نمایند؛ چرا که این کار به آنها کمک می‌کند تا به جای تجزیه و تحلیل‌های منطقی و حساب‌های سرانگشتی از راهکارهای ابتکاری مبتنی بر پردازش ذهنی استفاده کنند و با متمایزسازی راهکارهای جایگزین و ترکیب مجدد آنها با یکدیگر به یک راهکار تصمیم‌گیری همه جانبه و رضایت‌بخش دست یابند. زمانی که فضای تصمیم‌گیری کارآفرینان دانشگاهی دارای ابهام زیادی است، جنبه‌های مثبت انگیزه به عنوان تقویت‌کننده فعالیت‌های نوآورانه عمل می‌کند. پیشنهاد می‌شود برای تقویت کارآفرینی بر برخی جنبه‌های مثبت انگیزه شناختی مانند توانایی کنترل رویدادهای نامطلوب تکیه کرد. تزریق روحیه علاقه و اعتماد به نفس در جامعه تجاری به عنوان خط‌مشی توسعه‌ی کارآفرینی در سطح ملی و محلی دنبال شود. - در زمینه مسیر پژوهشی تحقیق حاضر، توجه به چند موضوع برای تحقیقات آتی راهگشاست. نخست اینکه در این مطالعه فقط انگیزه شناختی مطالعه شده است که در تحقیقات آتی می‌توان تاثیر سایر عوامل شناختی مانند پیچیدگی، ریسک، سوگیری و غیره را بر شروع فعالیت‌های نوآورانه بررسی کرد. دوم اینکه، تحلیل در این مطالعه، بر اساس سطح فرد صورت گرفته است. در نظر گرفتن عواملی مانند پویایی محیطی می‌تواند به تبیین مناسبتر رابطه‌ی انگیزه شناختی و کارآفرینی کمک کند. پژوهشگران رشته‌های مالی، شناختی و کارآفرینی نیز می‌توانند با انجام مطالعات و تحقیقات لازم در مورد انگیزه شناختی، موجب توسعه و غنای ادبیات نظری در این بخش شده و این موضوعات را در سایر حوزه‌ها از قبیل حسابداری مدیریت، آموزش کارآفرینی و .... نیز بررسی قرار دهند. همچنین، از آنجایی که تحقیقات محدودی در این حوزه انجام شده است جهت پشتیبانی از نتایج این پژوهش، تحقیقات بیشتری لازم می‌باشد.

References

- the Components of Complexity and Biases Cognitive Related to the Financial Decisions of Academic Entrepreneurs with the Qualitative Research Approach of Grand Theory. *Journal of Applied Psychological Research*, 15(3), 273-292. doi: 10.22059/japr.2024.362367.644679. (in Persian).
- Baron, R. A. (2007). Behavioral and cognitive factors in entrepreneurship: entrepreneurs as the active element in new venture creation. *Strategic Entrepreneurship Journal Strat. Entrepreneurship J.*, 1(1), 167-182. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1002/sej.12>
- Bakker, R. M., Curseu, P. L., Vermeulen, P. (2007). Cognitive factors in entrepreneurial strategic
- Azizi, K.; Hosseinpour, M.; Rezaei, B. (2022). Providing a framework for classifying entrepreneurial motivations based on the direction and source of motivation. *Public Administration Perspective Quarterly*, 13(1), 117-136. (in Persian).
- Babaei Manghari, M. M. (2024). Representation a Model of Cognitive Factors Related to the Financial decisions Academic Entrepreneurs (Case study: Tehran University). for the Degree of PHD in ECONOMICS AND FINANCIAL MANAGEMENT OF HIGHER EDUCATION, UNIVERSITY OF TEHRAN. Iran.
- Babaei, M.M., Ezati, M., Mahjoob Eshrat Abadi, H., & Mehrabani, V. (2024). Identifying

قابلیتهای خود در رویارویی با فشارهای محیطی و افزایش توانایی خود در ارائه راه‌حلهای موفقیت‌آمیز برای حل تضاد و تناقض در حین تصمیم‌گیری و در مجموع بالا بردن سطح شناختی خود، ویژگی عوامل شناختی را در خود تقویت کنند و همینطور به سیاست‌گذاران این حوزه پیشنهاد می‌شود تا آموزش‌های لازم را در این خصوص برای کارآفرینان دانشگاهی پیاده‌سازی کنند. - به زعم کارآفرینان دانشگاهی مورد مصاحبه درصد مشکلات و تنگناهایی که در طول فرایند تصمیم‌گیری مالی ایجاد می‌شود یکی از مواردی است که تصمیم‌گیری آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. البته نوع این مشکلات برای هر کارآفرین متفاوت است؛ مثلاً مشکلات مالی، محدودیت‌هایی که به واسطه قراردادها یا مجوزهای موجود بر کارآفرین تحمیل می‌شود، یا قوانین و مقررات و موانع قانونی. در کل اعتقاد کارآفرینان دانشگاهی بر این است که بسته به نوع فعالیتشان با مشکلات متفاوت و منحصر به فردی مواجه می‌شوند و این موارد مسیر فرایند تصمیم‌گیری کارآفرینانه آنها را جهت‌دهی می‌نماید. پس مطالعه این تحقیق به کارآفرینان دانشگاهی و حتی سیاست‌گذاران توصیه می‌شود. - با توجه به اینکه اهمیت جستجو اطلاعات بعنوان قدم حیاتی در فرایند تصمیم‌گیری مالی کارآفرینانه بسیار مهم است، به کارآفرینان دانشگاهی توصیه می‌شود به منظور افزایش مهارت و کاهش خطای خود جهت تصمیم‌گیری در محیط‌های پویا، نامطمئن و مبهم کارآفرینی قابلیت جستجوی بهینه، گردآوری، پردازش و تجزیه و تحلیل اطلاعات و خودکارآمدی خود را در این زمینه تقویت نمایند. - با توجه به اینکه کارآفرینان در مقایسه با مدیران شرکت‌های بزرگ به حوزه گسترده‌ای از اطلاعات دسترسی ندارند، پیشنهاد می‌شود در جهت تقویت قابلیت‌های ذهنی و شناختی خود تلاش

- Naderi, A; Kharazi, K; Etziri, Y. Mahjoub, H. (2014). Financial strategic decisions with a cognitive approach. *Quarterly Journal of Human Resource Studies*, 5 (17): 85-116. (in Persian).
- Nouri, P., Ahmadi Kafeshani, A., Rezvani, M. (2019). Exploring the antecedents and consequences of illusion of control in entrepreneurs. *Organizational Behavior Studies Quarterly*, 8(2), 61-82. [20.1001.1.23221518.1398.8.2.3.6](https://doi.org/10.1001.1.23221518.1398.8.2.3.6) (in Persian).
- Pazooki, M., Jafarpour, E., Hajati, Z., & Malek Mohammadi, S. (2025). The mediating role of cognitive self-efficacy in the relationship between early maladaptive schemas and psychological vitality in individuals with essential anxiety. *Journal of Cognitive Psychology*, 2024; 12 (4):1-15 [Persian]
- Philippart, R. (2011). *Entrepreneurial Strategic Decision-Making: An Exploratory Qualitative Analysis*. master dissertation. Organization and Strategy: University of Tilburg, Tilburg, Netherlands. <http://arno.uvt.nl/show.cgi?fid=114218>
- PINFOLD, L. (2015). RE CURRENT MODELS OF ENTREPRENEURIAL DECISION-MAKING AND COGNITIVE COPING RELEVANT TO NOVICE ENTREPRENEURS?. A thesis submitted to The University of Manchester for the degree of Doctorate of Business Administration in the Faculty of Manchester Business School. SCHOOL OF HUMANITIES / Manchester Business School.
- Vermeulen Patrick, A.M., Curseu Petru, L. (2008). *Entrepreneurial strategic decision-making a cognitive perspective*. Published by: Edward Elgar Publishing Limited.
- Radianto, W. E, Christian Efrata, T, Dewi, L, Effendi, L. V, Salim, I.R, (2022), "THE ROLES OF FINANCIAL SELF EFFICACY AND MENTAL ACCOUNTING IN INCREASING FINANCIAL MOTIVATION AND BEHAVIOR, *International Journal of Economics, Business, and Accounting Research (IJEBAR)*, e-ISSN: 2614-1280 p-ISSN: 2622-4771.
- Radianto, W. E. D. Salim, I. Christian, S. Efrata, T. C. & Dewi, L. (2022). "Does Mental Accounting Play an Important Role in Young Entrepreneurs? Studies on Entrepreneurship Education". *Journal of Educational and Social Research*, 12(2), 140-151. doi:10.36941/jesr2022-0040.
- Rajabiyani Dehzireh M, Maghami HM, Hoseini SM. The effect of interactive educational simulation on the perceived motivational climate and emotional self-awareness of decision-making. *Romanian Association for Cognitive Scienc Cognition, Brain, Behavior*. 1(1), 195 – 219. https://www.researchgate.net/publication/254803403_Cognitive_factors_in_entrepreneurial_strategic_decision_making.
- Caputo, A., Pellegrini, M. M. (2019). An Overview of The Anatomy of Entrepreneurial Decisions. In *The Anatomy of Entrepreneurial Decisions*, 1(6). Springer.
- Ferrero, M. C. A., Bessiere, V. (2015). Academic entrepreneurs: cognitive factors driving researchers to start their own venture. Access to this paper is restricted to registered delegates of the EURAM 2015 (European Academy of Management) Conference.
- Farrell, L., Fry, T.R.L., Risse, L. (2016). The significance of financial self-efficacy in explaining women's personal finance behavior. *Journal of Economic Psychology*, 1(54), 85-99.
- Grégoire, D.A., Corbett., A.C., McMullen, J.S. (2011). The Cognitive Perspective in Entrepreneurship: An Agenda for Future Research. *Journal of Management Studies*. (1), 1443-1477. doi: 10.1111/j.1467-6486.2010.00922.x
- Hisehich, R. D.; Peters, M. P. (2002). *Entrepreneurship (first volume)*. Translators: Alireza Fayaz Bakhsh, Hamidreza Taghiyari 2019. Publications: Sharif University of Technology. (in Persian).
- Mahjoub, H; Naderi, A; Kharazi, K; Inteziri, Y. (2017). Financial strategic decisions in comprehensive state universities. *Research and Planning Quarterly in Higher Education*, 24 (2), 53-83. (in Persian).
- Mobaraki, M. H., Nori, P., Ahmadi Kafshani, A. (2016). Identifying the most important factors affecting the formation of commitment escalation bias in entrepreneurs: a data-driven theory approach. *Public Administration Perspective*. 7(25), 163-178. https://jpap.sbu.ac.ir/article_95666.html?lang=fa(in Persian).
- Mobaraki, M. H., Rezaeian, A., Mehrabi, R., & Kolabi, A. M. (2012). Identifying influential dimensions affecting level of decision maker entrepreneurs' cognitive complexity. *Transformation Management Journal*. 4 (8), 125-145. <https://doi.org/10.22067/pmt.v4i8.23476>. (in Persian).
- Nabavi, S., Sohrabi, F., Afrooz, GH., Delavar, A., Hosseini, S. (2017). Relationship between self-efficacy and mental health among teachers: the role of perceived social support. *Research in psychological Health*, 11 (2), 50-69. <http://dx.doi.org/10.29252/rph.11.2.50> [Persian]

- student primary school. *Journal of Cognitive Psychology*. 2023; 11 (3):30-44. [Persian].
- Reza, F., Asadi, J., Mirani, A., Khajevand Khoshli, A. The effectiveness of emotion-focused therapy on anxiety sensitivity and intolerance of uncertainty in students with obsessive-compulsive disorder. *Journal of Research in Psychological Health*. 2025; 18 (4):1-15 <http://rph.khu.ac.ir/article-1-4628-fa.html> [Persian].
- Sadeghi, A. A., Kazemi, B. (2015). Investigating the effective factors on the formation of entrepreneurial decision-making behavior of Tehran municipality managers. *The second international research conference in science and technology*. Tehran, Iran. (in Persian).
- Sassetti, S., Cavaliere, V., Lombardi, S. (2022). The rhythm of effective entrepreneurs' decision-making process. The pathways of alertness scanning and search and cognitive style. A mediation model. *International Entrepreneurship and Management Journal*. (18), 555-578. <https://doi.org/10.1007/s11365-021-00759-1>.
- Su, J., Zhai, Q., & Karlsson, T. (2017). Beyond Red Tape and Fools: Institutional Theory in Entrepreneurship Research, 1992-2014. *ENTREPRENEURSHIP THEORY and PRACTICE*. 1(1), 505- 531. DOI: 10.1111/etap.12218.
- West, G.P. (2007). Collective Cognition: When Entrepreneurial Teams, Not Individuals, Make Decisions. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 31 (1), 77-102.
- Xing, R., Zhou, N, Dang, Z., Wang, G. (2020). The relationship between cognitive adaptability and entrepreneurial decision-making quality: a moderating effect of environmental uncertainty. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*.4 (635), 125-136. [10.2991/assehr.k.220107.006](https://doi.org/10.2991/assehr.k.220107.006)
- Xiao, J. J. Chen, C. Chen, F. (2014). "Consumer financial capability and financial satisfaction". *Social Indicators Research*, 118(1).
- Zulifiqar, B., Asad, S., Mathkur, N. M., Ahmed, I., Haleema, S. (2022). Impact of cognitive factors on financial behavior with mediating role of financial anxiety. *Journal of Positive School Psychology*.6(8), 8354-8340. <https://journalppw.com/index.php/jpsp/article/view/11309> .